

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 11. do 20. avgusta 2014

OBVESTILO

Vremenske razmere, s pogostimi padavinami in neurji že skoraj vso letošnje rastno obdobje povzročajo težave pridelavi kmetijskih pridelkov. Tudi v drugi dekadi avgusta so močna neurja z obilnimi padavinami prizadela številne kraje v Sloveniji in povzročila veliko škodo. Veliko je bilo težav s sušenjem travinja za suho krmo in pripravo tal za setev strniščnih in prvih ozimnih posevkov oljne ogrščice. Zaradi pogosto mokrega listja je bilo izredno naporno obvladovati tudi številne rastlinske bolezni in škodljivce. Zaskrbljeni so tudi vinogradniki. Na grozdih, zlasti v Primorju, se je pojavila gniloba.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Nestanovitno vreme se je nadaljevalo tudi v drugi dekadi avgusta, ki je bila hladnejša od dolgoletnega povprečja. Do 0,5 °C nižje kot običajno so bile na jugu države, odstopanje se je povečevalo proti severu. Na severozahodu in na zgornjem Štajerskem je bilo odstopanje večje od 1,5 °C. Najnižje jutranje temperature zraka so se na nižinskih postajah spuščale tudi do 7 °C, najvišje dnevne pa so se večinoma le enkrat povzpele nad 30 °C, na Obali trikrat. Trajanje sončnega obsevanja je bilo povsod podpovprečno, le do 75 %, malce več na Obali in v Slovenski Istri. V pasu od Posočja, prek Gorenjske, osrednje Slovenije in Koroške do celjskega območja ter Kozjaka, je bilo v vsej dekadi zabeleženih le do 50 sončnih ur. V povprečju je dan v drugi avgustovski dekadi dolg dobrih 14 ur.

Vreme so krojile padavine, ki jih je bilo v tej dekadi, z izjemo Obale, spet nadpovprečno veliko. V osrednji, jugozahodni Sloveniji ter delu Koroške in Štajerske so enkrat presegle običajne vrednosti, drugod še več. Najmanj je bilo dežja na Obali, do 30 mm. Količina se je povečevala predvsem proti jugovzhodu, kjer ga je bilo tudi do 125 mm in proti severozahodu, v Alpah ga je padlo tudi več kot 150 mm.

IZHLAPEVANJE IZ TAL IN RASTLIN

V drugi avgustovski dekadi je v povprečju izhlapelo okrog 30 mm vode iz tal in rastlin, na Obali več kot 40 mm. Najvišje dnevne vrednosti so se gibale od 4 mm na Gorenjskem, do 5 mm v Celju, v Mariboru je bila najvišja izračunana vrednost 5,3 mm, v Portorožu 5,7 mm.

STANJE RASTLIN

Vremenske razmere za rast kmetijskih rastlin se tudi v drugi dekadi avgusta niso ustalile. Pogoste padavine so sicer omogočale dobro zalogo vode v tleh, a so bile hkrati temperature zraka večinoma pod optimalnimi vrednostmi za čas, ko nekateri kmetijski posevki in sadno drevje prehajajo v zorenje. Koruza je večinoma v mlečni zrelosti in postopoma prehaja v obdobje voščene zrelosti, to je v obdobje, ko se povečevala vsebnost suhe snovi v zrnju. Tedaj obilna zaloga vode v tleh ne bo več zaželeno.

Vremenske razmere so bile neugodne tudi za druge kmetijske kulture, zlasti za zelenjadnice. Pri slednjih opazamo veliko gnilobe, pridelke ogrožajo tudi polži, ki jih je v vlažnih razmerah izredno težko zatirati.

Tako kot že vso letošnje poletje so se tudi v tej dekadi nadaljevale težave s sušenjem travinja. Dnevne temperature zraka so bile občasno več stopinj pod dolgoletnim povprečjem, izhlapevanje pa temu primerno nizko, pogosto nižje od 3 mm. Sušenje so onemogočale še pogoste padavine, ki so močile odkos in tla, kar je še dodatno oviralo sušenje. Kar od 4 do 6 je bilo padavinskih dni, na severovzhodu in Koroškem celo 7. Na severovzhodu so padavine ovirale tudi pripravo njivskih površin za setev oljne ogrščice. Začetek setve se pričakuje konec avgusta oziroma v prvih dneh septembra.

Tudi bučam letošnje vegetacijsko leto ni naklonjeno. Poročali smo že o težavah zaradi neugodnih vremenskih razmer ob vzniku in v zgodnji rasti, v času polne rasti in debeljenja plodov pa buče napadata še plesen in gniloba.

Tudi poletno obdobje sadjarske pridelave se preveša v zadnjo tretjino, sadjarji pa še vedno bijejo boj s številnimi sadnimi boleznimi in škodljivci. Potrebna so bila pogostejša zaščitna škropljenja za obvarovanje koščičarjev pred listno pegavostjo, pečkarjev pred škrlupom, pepelovkami ter ožigi.

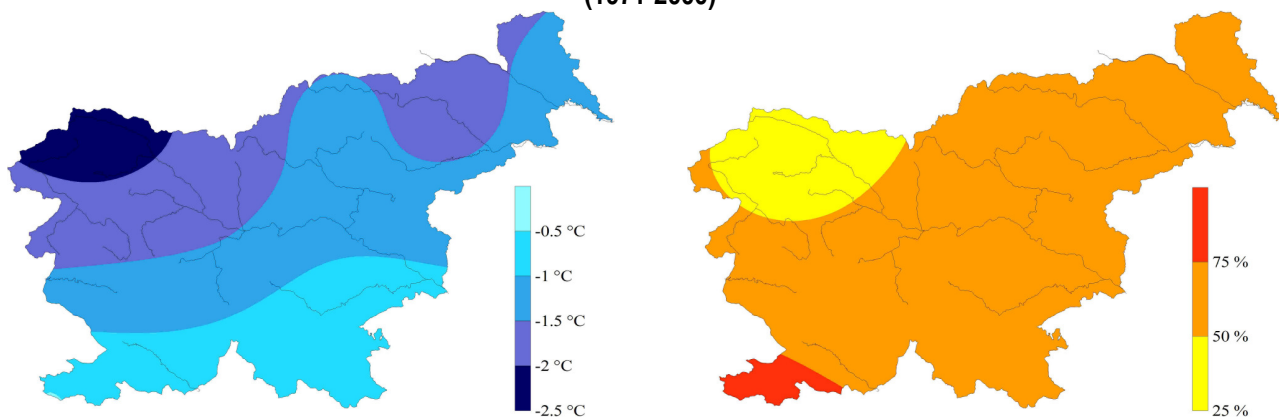
Še vedno obstaja nevarnost novih okužb s peronosporo in oidijem na vinski trti, pojavlja se tudi grozdna gniloba, ki že povzroča škodo. Iz Primorske vinorodne dežele poročajo, da zaradi gnilobe pričakujejo precejšnje izgube pridelka, če se vremenske razmere v prihodnjih dneh ne bodo ustalile.

VODNA BILANCA

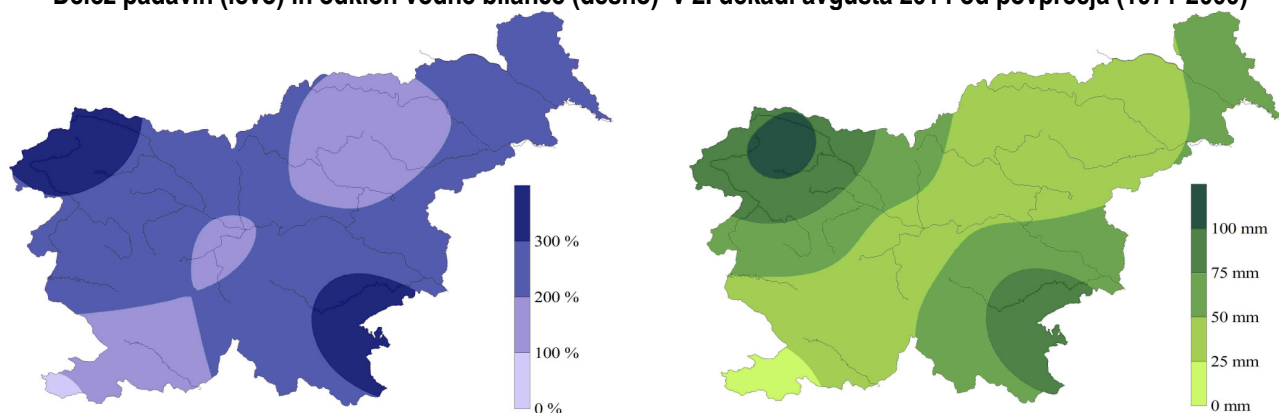
Dekadna vodna bilanca je bila na račun manjše količine padavin negativna le na Obali, vodni primanjkljaj je znašal okrog 30 mm. Drugod, so bili zabeleženi vodni presežki, ki so se gibali večinoma okrog 30 mm, v Prekmurju okrog 40 mm, največji pa so bili na Gorenjskem in Dolenjskem, tudi do 90 mm. Vrednosti vegetacijske vodne bilance so se, z izjemo Obale, povsod povečale. Vodni primanjkljaj v Prekmurju se je zmanjšal za približno 45 mm in sedaj znaša 106 mm. Na Obali je primanjkljaj okrog 20 mm. Na Gorenjskem, Dolenjskem, Koroškem in severnem Primorskem je vegetacijski vodni presežek kar nad 100 mm.

Odklon temperature zraka (levo) in delež ur sončnega obsevanja (desno) v 2. dekadi avgusta 2014 od povprečja (1971-2000)

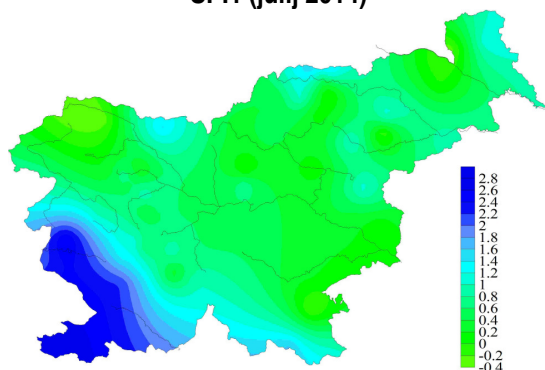
Delež padavin (levo) in odklon vodne bilance (desno) v 2. dekadi avgusta 2014 od povprečja (1971-2000)

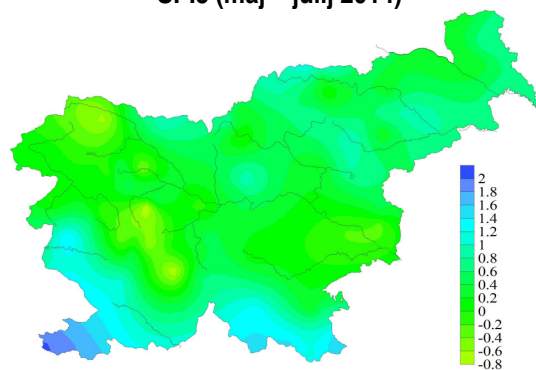
SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

Enomesečni SPI je uvrstil letošnji julij v ekstremno moker razred v jugozahodni Sloveniji. Drugod so bile vrednosti SPI v normalnih mejah, lokalno so se pojavljali presežki. V trimesečnem obdobju so od maja do julija vrednosti SPI kazale moko situacijo na podobnem področju kot za mesec julij, torej jugozahod in jug države, le da v manjši meri. Prav tako so se presežki padavin povečevali proti Obali.

SPI1 (julij 2014)

SPI3 (maj – julij 2014)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno moko	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo moko	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno moko	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %